

Dosarul nr. 3ra-558/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: I. Chirtoaca)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: M. Guzun, L. Pruteanu, V. Buhnaci)

ÎNCHEIERE

22 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Mariana Pitic
Tamara Chișca-Doneva

examinând admisibilitatea recursului depus de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” împotriva Primăriei municipiului Chișinău, Societății pe Acțiuni „Art-Vest” și Societății cu Răspundere Limitată „Kavana Grup” cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 18 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” și a fost menținută hotărârea din 22 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă:

La 1 noiembrie 2016 SA „Termoelectrica” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei municipiului Chișinău, Societății pe Acțiuni „Art-Vest” și Societății cu Răspundere Limitată „Kavana Grup” cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a indicat că în urma unui control efectuat de reprezentanții SA „Termoelectrica”, în sectorul Râșcani mun. Chișinău, pe bd. Moscova nr. 2, s-a constatat faptul amplasării pe rețelele termice cu diametrul de 200 mm, a unei încăperi comerciale (cafenea), activitatea de comerț fiind efectuată de către SRL „Kavana Grup”, în baza autorizației de funcționare a autorităților de comerț și alimentație publică cu nr. 18889 din 7 octombrie 2014, eliberată de Primăria municipiului Chișinău.

A menționat că prin amplasarea cafenelei în zona de protecție a conductelor termice, se încalcă prevederile art. 17 din Legea cu privire la energetică nr. 1525-XIII din 19 februarie 1998, care stipulează că obiectivele energetice au grad sporit de pericol. Pentru asigurarea exploatării lor în siguranță, se stabilesc zone de protecție. Orice lucrare în zona de protecție se efectuează numai cu acordul întreprinderii sau organizației energetice.

A invocat că potrivit prevederilor art. 31 din Legea cu privire la energia termică și promovarea cogenerării nr. 92 din 29 mai 2014, pentru a se asigura protecția și

funcționarea normală a rețelelor termice, pentru a se evita punerea în pericol a persoanelor, bunurilor și mediului se stabilesc zone de protecție a rețelelor termice. În scopul protecției rețelelor termice, persoanelor fizice și juridice li se interzice să limiteze ori să îngreudească prin împrejurări, prin construcții ori în orice alt mod accesul la rețeaua termică a unității termoelectrice.

Reclamantul a relatat că au fost admise abateri inclusiv de la Regulamentul cu privire la fumizarea și utilizarea energiei termice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 434 din 9 aprilie 1998, care în pct. 40 prevede că este interzis ca pe traseele conductelor termice, inclusiv pe culoarele de acces, să se ridice construcții, să se depoziteze materiale, să se execute lucrări subterane sau orice alte lucrări care ar dăuna exploatării și ar bloca accesul la conducte și la stațiile termice.

La fel, a precizat că în pct. nr. 41 din același Regulament, este menționat că în cazul în care este necesar ca pe terenul pe care sunt amplasate instalațiile termice de alimentare să se execute o construcție, beneficiarul este obligat să anunțe cu un an înainte pe deținătorul instalațiilor și va suporta toate cheltuielile de modificare legate cu mutarea instalațiilor de alimentare de pe terenul viitoarei construcții.

A mai indicat că au fost încălcate și cerințele specificate în documentul normativ NCM G.04.07.2014 „Rețelele termice”, aprobat prin ordinul Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor nr.202 din 31 decembrie 2014 (M.O. nr.22-28 din 30.01.2015), care în Tabelul A.2 „Pozarea subterană a rețelelor termice” stabilește că distanța pe orizontală de la rețelele termice subterane cu diametrul mai mic de 500 mm, până la fundația clădirilor și instalațiilor, e necesar a fi nu mai mică de 2m”, iar în cazul dat, cafeneaua se află în zona de protecție a rețelelor termice, ceea ce exclude accesul reprezentanților și a tehnicii întreprinderii energetice la rețelele ingineresti magistrale (în vederea descoperirii, deservirii și exploatării acestora), presiunea și temperatura înaltă a apei din rețele prezentând un pericol înalt pentru viața și sănătatea oamenilor.

Astfel, cu referire la art. 376 alin. (1) Cod civil, a susținut că SA „Termoelectrica” în calitate de proprietar al rețelelor termice din bd. Moscova 2, mun. Chișinău, este în drept de a cere încetarea încălcării dreptului, adică încetarea creării obstacolelor în vederea deservirii și exploatării conductelor, iar potrivit art.11 lit. b) Cod civil, poate solicita restabilirea situației anterioare încălcării dreptului, adică restabilirea situației de până la amplasarea obiectivului în teren.

În vederea soluționării litigiului apărut pe cale amiabilă, SA „Termoelectrica” a expediat în adresa părților reclamații cu privire la crearea zonei de protecție regulamentară a conductei termice prin înlăturarea cafenelei din zona de protecție a rețelelor ingineresti, care însă au rămas nesoluționate.

De asemenea, a declarat că a rămas nesoluționată cererea prealabilă de anulare a autorizației de funcționare a unității de comerț nr. 18889 din 7 octombrie 2014, expediată în adresa Primăriei municipiului Chișinău la 16 septembrie 2016.

Reclamantul și-a întemeiat pretențiile pe prevederile art. 6, 7, 15-17, 26 din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000, art. 11, 12, 376 Cod civil, art. 17 din Legea cu privire la energetică nr. 1525-XIII din 19 februarie 1998, art. 31 din Legea cu privire la energia termică și promovarea cogenerării nr. 92 din 29 mai 2014.

A solicitat anularea autorizației de funcționare a unităților de comerț și alimentație publică nr. 18889 din 7 octombrie 2014, eliberată de către Primăria

municipiului Chișinău SRL „Kavana Grup”, pentru desfășurarea activității pe bd. Moscovei 2, mun. Chișinău, obligarea SA „Art-Vest” și SRL „Kavana Grup” să înlăture din zona de protecție a rețelelor termice părțile constructive ale cafenelei ce îngreșesc accesul la conductele termice din bd. Moscovei 2, mun. Chișinău.

Prin hotărârea din 22 februarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

La 22 martie 2018 SA „Termoelectrica” a declarat apel împotriva hotărârii din 22 februarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Prin decizia din 18 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de SA „Termoelectrica” și a fost menținută hotărârea din 22 februarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel și-a întemeiat soluția pe prevederile art. 1 alin. (2), art. 17 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000, art. 17 din Legea cu privire la energetică nr. 1525 din 19 februarie 1998, art. 31 din Legea cu privire la energia termică și promovarea cogenerării nr. 92 din 29 mai 2014, pct. 40, 41 din Regulamentul cu privire la fumizarea și utilizarea energiei termice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 434 din 9 aprilie 1998, art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă.

În contextul normelor enunțate, instanța de apel a apreciat ca fiind întemeiată concluzia primei instanțe referitoare la respingerea cererii de chemare în judecată, din motiv că SA „Art-Vest” și SRL „Kavana Grup” nu au întreprins nicio acțiune prin care să îngreșească dreptul de proprietate asupra rețelelor termice a SA „Termoelectrica”, iar edificare construcției litigioase nu este condiționată direct de actul contestat, care a fost emis după edificarea ei.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că prima instanță a dat o apreciere obiectivă probelor administrate, a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei și corect a aplicat normele de drept material și procedural.

La 18 martie 2019 SA „Termoelectrica” a declarat recurs împotriva deciziei din 18 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată și ilegală prin faptul că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material.

Recurentul a reiterat aspectele de fapt și de drept menționate în cererea de chemare în judecată, specificând că actul administrativ contestat contravine prevederilor legale, deoarece la emiterea acestuia autoritatea publică locală a ignorat faptul existenței în teren a rețelelor termice magistrale.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Completul reține că prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr.116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) al Codului administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) al Codului administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă rezultând din aceeași normă legală, Completul va examina admisibilitatea cererii de recurs prin prisma prevederilor Codului de procedură civilă, având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 18 decembrie 2018, dare date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent, la dosar lipsesc.

Astfel, recursul declarat la 18 martie 2019, este în termen.

Examinând temeiurile recursului depus de SA „Termoelectrica”, în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către SA „Termoelectrica”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de SA „Termoelectrica”.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) Cod administrativ, art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Mariana Pitic

Tamara Chișca-Doneva